Atodiad 2

ASESIAD EFFAITH CYDRADDOLDEB UNEDAU TELEDU CYLCH CYFYNG

1) AWDUR (ON) YR ASESIAD

Gwyn Morris Jones, Pennaeth Priffyrdd a Bwrdeistrefol

2) DYDDIAD DECHRAU'R ASESIAD

6ed Gorffennaf 2015.

3) FERSIWN A/NEU DDYDDIAD GORFFEN YR ASESIAD

Fersiwn 3, 25 Ionawr, 2018.

4) PWRPAS YR UNED A MANYLION Y CYNNIG

Mae'r Uned yn darparu gwasanaeth Teledu Cylch Cyfyng mewn ardaloedd cyhoeddus, stadau tai ayyb.

Yn dilyn Her Gwynedd, cwtogwyd ar y gyllideb ar gyfer y gwasanaeth o £90k. Yn ychwanegol mae'r offer a ddefnyddir i fonitro a recordio angen ei foderneiddio e.e. mae'r system analog wedi cyrraedd diwedd ei oes weithredol ac mae angen camerau a chaledwedd newydd.

Mae 3 opsiwn wedi ei adnabod ar gyfer dyfodol y gwasanaeth sef:

Opsiwn 1 - Trefn un gofalwr (single manned).
Opsiwn 2 - Trefn heb ofalwr (unmanned), gyda'r opsiwn i'r Heddlu cael mynediad i'r system (remote access).
Opsiwn 3 - Terfynu'r Gwasanaeth.

5) CYFRANOGIAD AC YMGYNGHORIAD

Mae'r Adran wedi ymgynghori gyda'r Heddlu fel y rhanddeiliwr sydd yn cael y budd mwyaf o'r gwasanaeth.

O dan ymgynghoriad Her Gwynedd, roedd y grwpiau pobl hyn, pobl ifanc anabl a phobl anabl yn teimlo fod teledu cylch cyfyng yn bwysig iawn oherwydd diogelwch. Roeddynt yn poeni am eu diogelwch personol, ac yn ei weld yn arf defnyddiol ar gyfer atal a datrys troseddau fel dwyn oddi ar berson ac o siopau.

Mae'r Gwasanaeth wedi cychwyn ymgynghori gyda'r staff a'r undebau perthnasol ar yr opsiynau.

Bwriedir cynnal ymgynghoriad gyda'r partneriaid eraill perthnasol yn dilyn penderfyniad pa opsiwn i'w fabwysiadu.

6) TYSTIOLAETH SYDD AR GAEL

Yn dilyn ymarferiad Her Gwynedd cwtogwyd ar y gyllideb ar gyfer y gwasanaeth o £90k a golygwyd lleihad o 3 swydd. Bu ymgais i gadw at y ddarpariaeth 24 awr, 7 diwrnod yr wythnos, ond eleni ar adegau mae'r gwasanaeth methu cyflawni'r ddarpariaeth 24/7 oherwydd penderfyniad Cartrefi Cymunedol Gwynedd i beidio cyfrannu £35k yn flynyddol i'r Gwasanaeth ar gyfer monitro stadau tai Maesgeirchen a Maes Barcer.

Mae'r Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol yn ei wneud yn ofynnol i gyrff cyhoeddus yng Nghymru feddwl am effaith hirdymor eu penderfyniadau, i weithio'n well gyda phobl, cymunedau a'i gilydd, ac i atal problemau parhaus megis tlodi, anghydraddoldebau iechyd a newid yn yr hinsawdd. Mae 7 nod llesiant, ac mae yna ddau opsiwn o ran dyfodol y gwasanaeth yn cyfarch y 2 nod buasai'r gwasanaeth yn cael ei gategoreiddio o dan sef Cymru o Gymunedau Cydlynys a Cymru sy'n fwy cyfartal.

Mae angen i gyrff cyhoeddus hefyd wneud yn siŵr wrth wneud penderfyniadau, eu bod yn cymryd i ystyriaeth yr effaith y gallent eu gael ar bobl sy'n byw eu bywydau yng Nghymru yn y dyfodol. Mae pum peth y mae angen i gyrff cyhoeddus eu hystyried er mwyn dangos eu bod wedi rhoi 'egwyddor datblygu cynaliadwy' ar waith:-

Tymor Hir - mae opsiwn 2 wedi ei gynnig ar gyfer adnewyddu'r system ar gyfer y dyfodol er budd y gwasanaeth i'r dyfodol.

Atal - Byddai cael staff yn monitro 24/7 yn gallu mewn theori atal mwy o droseddau, ond gellid ddadlau bod opsiwn 2 yn parhau i atal troseddau'r dyfodol drwy cael safon gwell o dystiolaeth gyda system dechnoleg newydd a bod yr heddlu yn gallu cysylltu a'r system ar y pryd pan mae digwyddiad.

Integreiddio - Mae opsiyn 2 yn caniatáu mynediad 'remote access' i'r system gan yr Heddlu.

Cydweithio - gyda'r Heddlu a phartneriaid eraill.

Cynnwys - mae'r Gwasanaeth yn ddibynnol ar gyfraniadau gan ei bartneriaid.

7) PERTHNASEDD AC EFFAITH

7a)

Dyletswyddau Cyffredinol y Ddeddf Cydraddoldeb	**Perthnasedd** A ydi'r toriad yn cael effaith ar y dyletswyddau isod?	**Yr effaith wirioneddol neu debygol**
Cael gwared â chamwahaniaethu anghyfreithlon, aflonyddu ac erledigaeth	Nac ydi	
Hyrwyddo cyfleoedd cyfartal	Ydi	Opsiwn 1 - Dim effaith gwahaniaethol. Opsiwn 2 - Dim effaith gwahaniaethol ar hyrwyddo cyfleoedd cyfartal. Opsiwn 3 - Gallai ofn mentro allan arwain at leihau cyfleoedd ar gyfer rhai carfannau e.e. merched, pobl trawsrywiol, i fynychu gwaith gyda'r nos neu gymdeithasu.
Meithrin perthnasau da	Nac ydi	Opsiwn 1 - Dim effaith gwahaniaethol . Opsiwn 2 - Dim effaith gwahaniaethol ar feithrin perthnasau da. Opsiwn 3 - mae posibiliad y bydd cynnydd mewn troseddau yn tanseilio'r dyletswydd i feithrin perthnasau da.

Atodiad 2

7b)

Nodweddion	**Perthnasedd** A ydi'r toriad yn cael effaith ar y nodweddion isod?	**Yr effaith wirioneddol neu debygol**
Hil	Ydi	Opsiwn 1 - dim effaith gwahaniaethol. Opsiwn 2 - dim effaith gwahaniaethol o ran cydraddoldeb yn yr ystyr bod y gwasanaeth yn parhau i recordio 24/7, ond heb y gallu i fod yn ymatebol i ddigwyddiadau, heblaw bod yr Heddlu yn cysylltu gyda'r system ar y pryd. Opsiwn 3 - effaith tebygol – mae'r Heddlu yn amcangyfrif bod y rhan fwyaf o droseddau hiliol casineb ddim yn cael ei adrodd oherwydd bod y dioddefwr yn ofnus neu mewn embaras.
Anabledd	Ydi	Opsiwn 1 - dim effaith gwahaniaethol. Opsiwn 2 - dim effaith gwahaniaethol o ran cydraddoldeb yn yr ystyr bod y gwasanaeth yn parhau i recordio 24/7, ond heb y gallu i fod yn ymatebol i ddigwyddiadau, heblaw bod yr Heddlu yn cysylltu gyda'r system ar y pryd. Opsiwn 3 - effaith debygol - y gall pobl gyda anableddau deimlo yn fwy bregus mewn trefi os ydynt yn ymwybodol nad oes yna Wasanaeth TCC.
Rhyw	Ydi	Opsiwn 1 - dim effaith gwahaniaethol. Opsiwn 2 - dim effaith gwahaniaethol o ran cydraddoldeb yn yr ystyr bod y gwasanaeth yn parhau i recordio 24/7, ond heb y gallu i fod yn ymatebol i ddigwyddiadau, heblaw bod yr Heddlu yn cysylltu gyda'r system ar y pryd. Opsiwn 3 - effaith negyddol. Gallai rhai merched deimlo'n llai hyderus I fynd allan yn y nos. Dynion ifanc yw'r rhai fwyaf tebygol o brofi trais yn eu herbyn a bydd llai o dystiolaeth pe byddai trosedd yn eu herbyn.

Ailbennu rhywedd	Ydi	Opsiwn 1 - dim effaith gwahaniaethol. Opsiwn 2 - dim effaith gwahaniaethol o ran cydraddoldeb yn yr ystyr bod y gwasanaeth yn parhau i recordio 24/7, ond heb y gallu i fod yn ymatebol i ddigwyddiadau, heblaw bod yr Heddlu yn cysylltu gyda'r system ar y pryd. Opsiwn 3 - effaith negyddol. Llai o effaith ataliol rhag trosedd casineb a llai o dystiolaeth os yw'r drosedd yn digwydd.
Cyfeiriadedd rhywiol	Ydi	Opsiwn 1 - dim effaith gwahaniaethol. Opsiwn 2 - dim effaith gwahaniaethol o ran cydraddoldeb yn yr ystyr bod y gwasanaeth yn parhau i recordio 24/7, ond heb y gallu i fod yn ymatebol i ddigwyddiadau, heblaw bod yr Heddlu yn cysylltu gyda'r system ar y pryd. Opsiwn 3 - effaith negyddol Llai o effaith ataliol rhag trosedd casineb a llai o dystiolaeth os yw'r drosedd yn digwydd.
Crefydd neu gred	Ydi	Opsiwn 1 - dim effaith gwahaniaethol. Opsiwn 2 - dim effaith gwahaniaethol o ran cydraddoldeb yn yr ystyr bod y gwasanaeth yn parhau i recordio 24/7, ond heb y gallu i fod yn ymatebol i ddigwyddiadau, heblaw bod yr Heddlu yn cysylltu gyda'r system ar y pryd. Opsiwn 3 - effaith negyddol Llai o effaith ataliol rhag trosedd casineb a llai o dystiolaeth os yw'r drosedd yn digwydd.
Yr iaith Gymraeg	Nac ydi	Dim effaith gwahaniaethol.
Oedran	Ydi	Opsiwn 1 - dim effaith gwahaniaethol. Opsiwn 2 - dim effaith gwahaniaethol o ran cydraddoldeb yn yr ystyr bod y gwasanaeth yn parhau i recordio 24/7, ond heb y gallu i fod yn ymatebol i ddigwyddiadau, heblaw bod yr Heddlu yn cysylltu gyda'r system ar y pryd. Opsiwn 3 - effaith tebygol – mae pobl hyn ac oedolion bregus yn teimlo yn llai saff tu allan gyda'r nos a maent yn adrodd bod ei bywydau yn cael eu heffeithio oherwydd eu bod yn ofnus o droseddau. Mae unrhyw leihad yn y capasiti i atal

		troseddu a chamymddwyn cymdeithasol yn gallu cael effaith negyddol ar ganfyddiad y cyhoedd o ran ofn troseddu.
Beichiogrwydd a mamolaeth	Nac Ydi	Dim effaith gwahaniaethol.
Priodas a phartneriaeth sifil	Nad ydi	Dim effaith gwahaniaethol.

8) MYND I'R AFAEL A'R EFFAITH

a)	**Nodwch unrhyw effaith posib o safbwynt cydraddoldeb** Y gall unrhyw newid i'r Gwasanaeth TCC cael effaith ar y gymuned yn ei gyfanrwydd wrth gynyddu'r teimlad o ofni a'r gallu i atal, canfod a lleihau troseddu a chamymddwyn cymdeithasol. O ran yr opsiynau dan ystyriaeth ni fydd yna effaith o safbwynt cydraddoldeb gydag Opsiwn 1 sef parhau gyda'r ddarpariaeth o monitro gyda staff 24/7. O ran Opsiwn 2 – o safbwynt cydraddoldeb nid oes effaith gwahaniaethol o ran nodweddion gwarchodedig, mae'r gwasanaeth yn parhau ac yn recordio 24/7 ond heb y gallu i fod yn ymatebol i ddigwyddiadau heblaw fod yr Heddlu yn cysylltu gyda'r system ar y pryd. Yn olaf mae Opsiwn 3, sef terfynu'r gwasanaeth, o safbwynt cydraddoldeb yn mynd i gael effaith anghymesur negyddol ar grwpiau bregus yn y gymuned - pobl ifanc, pobl anabl, grwpiau lleiafrif ethnig ayyb, hynny drwy gynyddu'r teimlad o ofni, yn enwedig troseddau casineb ac ar ganfyddiad y cyhoedd o ran hyder mewn diogelwch cymunedol.
b)	**Pa gamau gellir eu cymryd i leihau neu wella'r effeithiau yma?** Mae'r Adran yn argymell Opsiwn 2, sef Trefn Heb Ofalwr, sydd yn golygu bod y gwasanaeth yn parhau ond heb fod yn ymatebol i digwyddiadau, heblaw pan fydd yr heddlu yn cysylltu gyda'r system ar y pryd. Mae'r opsiwn yma yn ddibynol ar dderbyn buddsoddiad ariannol yn y gwasanaeth.
c)	**A oes angen ail-ystyried y cynllun?** Na, mae'r rhesymau a nodwyd uchod o ran y tystiolaeth sydd ar gael, yn ein gorfodi i ystyried dyfodol y gwasanaeth. Yn ychwanegol mae'r offer ddefnyddir i fonitro a recordio angen ei foderneiddio e.e. mae'r system analog yn cyrraedd diwedd ei oes weithredol ac mae angen camerau a chaledwedd newydd.